

zpět, nepomíjí a není tu tedy opozičního nároku. Uplatňuje-li však vlastník opoziční nárok v zákonodárství o pozemkové reformě neuznaný, tedy nepřipustný a proto nicotný, nemůže být právě pro tuto nicotnost o odkladu exekuce řeči, neboť je zjevné, že nemůže mít jiného účelu, než exekuci zdržeti a uspokojení Státního pozemkového úřadu jako vymáhající strany jakož i uchazečů o půdu na příděl čekající protáhnouti, ve kterémž případě již sám § 162 třetí odstavec jedn. řádu odkladu nedopouští. Bude-li však vlastník mít pravý a právem uznaný opoziční nárok, t. j. bude-li tu jeden ze čtyř shora pod 1—4 uvedených případů, nebude odkladu potřebí, neboť vyřazení ze svazku zabranosti stane se vždy písemným rozhodnutím Státního pozemkového úřadu a vlastník potřebuje jen předložit toto rozhodnutí a bude exekuce na jeho návrh ne pouze odložena, nýbrž přímo zastavena a zrušena, jak to i sám exekuční řád v §u 40 výslovně nařizuje. Arci může propuštění ze záboru ad 2. shora státi se také ve formě dohody — ne pouze ve formě rozhodnutí, ale taková dohoda musí splniti zároveň všechny podmínky, pod kterými dle zákona může nemovitost propuštěna býti ze záboru rozhodnutím Státního pozemkového úřadu, zejména musí býti, aby právě způsobila platné propuštění, schválena správním výborem. Má-li stěžovatel takovou dohodu, potřebuje ji pouze předložit a může navrhnouti přímo zastavení exekuce.

• Čís. 6617.

Byla-li při koupi losů na splátky ujednána cena úhrnkem za celou soupravu losů, jde o nedělitelný předmět koupě.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1926, Rv II 256/26.)

Co do předchozího děje poukazuje se na rozhodnutí čís. sb. 5054. Procesní soud první stolice přiznal po té žalobci 252 Kč 55 h za stavební los. Důvody: Z usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. května 1925 R II 150/25 vychází na jevo tento právní názor Nejvyššího soudu, jímž tento soud jest podle §u 511 c. ř. s. vázán: a) pokud se týče čsl. losů stavebních, že smlouva podle §u 871 obč. zák. pro žalobce není závaznou, b) že tím, že obchod byl uzavřen cestujícím jednatelem nestala se smlouva neplatnou, c) že dlužno zkoumati, co z kupní ceny vypadá na stavební los a co na ostatní, »kdyby se ovšem ukázalo, že to dělití nelze — že by předmět smlouvy byl nedělitelným již proto, že cena byla úhrnná, není samo sebou tak na jev jak žalobce míní, — anebo že dle úmyslu stran to děleno býti nemělo, pak arci bude mít místo § 878 obč. zák., jenž o tom případě jedná«. Soud na základě posudku znalce má za zjištěno, že kupní cena losů sama o sobě je dělitelná, naproti tomu nemůže mít na základě údajů žalobcových při výsledku stran (žalovaná strana k výsledku stran se nedostavila) za prokázáno, že bylo úmyslem stran, by kupní cena za žádných okolností nebyla dělena. Žalobce při výsledku stran obmezil se na to, že uvedl okolností, z nichž bylo by lze vyvozovati, že bylo úmyslem stran, určití

nedělitelnou úhrnnou kupní cenu, nepotvrdil však jasně, že bylo při uzavření smlouvy jeho úmyslem, koupiti jen celou skupinu losů nedělenou a nekoupiti jednotlivé losy v této skupině obsažené. Všechny ostatní žalující stranou uvedené okolnosti, jež prý svědčí pro domnělý její úmysl, považovati koupené losy za nedělitelné, připustily by závěr na úmysl stran při uzavření kupní smlouvy jen tehdy, kdyby o těchto okolnostech při uzavření kupní smlouvy bylo bývalo jednáno, což se nestalo, po případě což prokázáno nebylo. Pokud se týče strany žalované, jest soudu z jiných podobných sporů dostatečně známo, že strana žalovaná nabízí ke koupi losy v nejrůznějších skupinách, jest jí tedy patrně lhostejno, zda prodává losy jednotlivé, po případě ve skupinách a v jakých skupinách. Není tedy zjištěno, že bylo úmyslem stran při uzavření smlouvy, koupiti a prodati jen celou nedělitelnou skupinu losů. Proto dlužno případ ten rozhodnouti ve smyslu usnesení Nejvyššího soudu podle pravidla § 878 obč. zák., že smlouva, bylo-li smluveno možné a nemožné současně, zůstane platná pokud se týče možného konání, nevychází-li na jevo ze smlouvy samé, že jednu část nelze oddělit od druhé. To právě ze smlouvy, o kterou tu jde, zejména z prodejní listiny nevychází na jevo, a dlužno proto smlouvu považovati za dělitelnou. O d v o l a c í s o u d k odvolání žalobce změnil napadený rozsudek v ten rozum, že žalovaná jest povinna zaplatiti žalobci 850 Kč. D ů v o d y: Žalobce, byv jako strana vyslechnut, udal, že nekoupil losy jednotlivé, nýbrž že koupil určitou skupinu losů jako celek za úhrnný peníz. Toto tvrzení žalobcovo jest podporováno obsahem prodejní listiny, v níž jsou uvedeny kupní ceny jednotlivých losů a z níž nevysvítá, která část umluvené úhrnné kupní ceny 1.110 Kč (smluvených měsíčních splátek) připadá na jednotlivé losy a podle kterého měřítko se toto rozdělení má státi, zejména zda jest vzítí za základ cenu nominální či cenu nákupní při hotovém zaplacení. Dále jest přihlížeti také k tomu, že v podmínkách prodejní listiny se považuje prodaná skupina losů za celek. Soud odvolací má na základě výpovědi jako strany slyšeného žalobce vzhledem ku shora uvedeným výsledkům průvodního řízení, výpověď žalobce potvrzujícím, za prokázáno, že předmět smlouvy podle jejich úmyslu neměl býti dělen.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalované.

D ů v o d y:

Vším právem odvolací soud uznal nedělitelnost předmětu smlouvy, neboť: byla prodána a koupena celá souprava losů za úhrnkovou cenu, nikoli tedy každý los zvlášť za určitou vlastní cenu; nebylo ve smlouvě učiněno opatření, jak se úhrnková cena má na jednotlivé losy rozpočísti, kdyby z jakéhokoli důvodu k dělení předmětu smlouvy dojiti mělo. zda tedy úhrnková kupní cená má se rozvrhnouti na ně dle poměru cen nominálních či nákupních, takže jest libovolné, když znalec za základ rozpočtu klade ceny nákupní; shodně s tím vším nebylo ve smlouvě stanoveno, co z každé splátky na ten který los vypadá, nýbrž stanoveny splátky opět jen úhrnkové; a to dokonce tak, že, kdyby dvě po sobě

jdoucí splátky nebyly včasné zaplacený, celý zbytek kupní ceny se měl státi splatným a zaniknouti měly veškeré nároky kupitele na prodané losy, které vůbec sloužiti měly jako ruční zástava za pohledávku prodatelky, tato mohla je prodati, vytěžek na srážku své pohledávky odpočísti a případný zbytek kupiteli vydati, a konečně stanoveno, že po úplném zaplacení všech ujednaných splátek, jakož i kolků, poštovného a ostatních nákladů budou losy doručiteli prodejní listiny vydány, z čehož všeho plyne, že nejen prodané losy, nýbrž i kupní cena byla míněna jako nedělený a nedělitelný celek, takže celá kupní cena musela býti napřed úplně zaplacená a potom celá koupená souprava losů měla býti vydána, avšak nikterak nebylo přípustno, by zapravené splátky čítaly se na ten neb onen los, na jehož úplné zaplacení by stačily, a ten aby považován byl za zaplacený a kupiteli vydán, kdežto ohledně ostatních ve splátkách nekrytých nastaly by následky v podmínkách předurčené a shora uvedené, nýbrž všechny splátky šly na účet celé úhrnkové kupní ceny jako nedílné pohledávky. Pravda, že § 2 písm. b) zák. ze dne 30. června 1878 čís. 90 ř. z. nařizuje, že listina o prodeji losů musí obsahovati kupní cenu, jež se platiti má za každý prodaný los nebo část losu, avšak když v souzeném případě se tak nestalo, nýbrž udána jen cena za celou soupravu losů, je to spíše důkazem, že strany na dělení nepomýšlely, když dokonce i přímý předpis zákona přestoupily. Zákon chce, by strany samy již ve smlouvě cenu jednotlivě udaly, tak aby nebylo třeba ji teprve vypočítávati, a proto nedal také směrnice pro výpočet. Jest proto názor znalce, že, když v zákoně dělení nařízeno, je také přípustné, mylný a směrnice jím vytýčená, libovolná. Byť tedy předmět kupní smlouvy nebyl nedělitelným dle své povahy, byl jím přece podle obsahu smlouvy a úmyslu stran v něm vtěleného.

Čís. 6618.

Po skončení pachtovního poměru nemůže pachtýř odepíratí vrácení spachtovaných nemovitostí propachtovateli proto, že podléhají záboru a pachtýři byla dána Státním pozemkovým úřadem výpověď.

(Rozh. ze dne 22. prosince 1926, Rv II 408/26.)

Žalobce propachtoval v roce 1908 žalované společnosti dvory M. a T. Pacht skončil dne 28. února 1922. Proti příkazu, by odevzdala spachtované dvory žalobci dne 1. března 1926, namítla žalovaná společnost, že žalobce není oprávněn domáhati se odevzdání spachtovaných dvorů, ježto byly Státním pozemkovým úřadem zabráný, jest dosud ohledně nich knihovně poznamenáno zamýšlené převzetí jich Státním pozemkovým úřadem a žalovaným byla dána výpověď Státním pozemkovým úřadem. Procesní soud první stolice vyklizovací příkaz zrušil. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Právem poukazuje první soud na to, že, dokud trvá poznámka zamýšleného převzetí nemovitostí, které žalovaným cukrovarem měly býti odevzdány žalobci, nenabyla žalující strana volného dispozičního